

Anne Siv Falkenberg Pedersens verker krever like mye av sin betrakter som av kunstneren selv.

Det egentlige maleriet

Av Tommy Olsson

Publiseringsdato: Onsdag 31. mai 2017

Seksjon: Kunstanmeldelse

BEGGE FOTO: Jens Hamran

«Seemingly out of nowhere» er muligens en nøkkel til å forstå hva det å male faktisk dreier seg om.

«Seemingly out of nowhere»

Anne Siv Falkenberg Pedersen

Galleri Semmingsen

Tjuvholmen, Oslo

Står til 4. juni.

ANMELDELSE

Det kan hende at jeg har nevnt dette før, men i det siste har jeg tenkt litt ekstra på en type maleri som bestandig vil – som denne utstillingens tittel virkelig gnir inn – se ut som det kommer fra et helt annet univers. Det vil si, man gjenkjenner det når man ser det, til tross for at man aldri har sett noe liknende, og det gir bestandig et aldri så lite sjokk ved at det fort krever et like skjerpet publikum som kunstner.

Nøkkelordet i tittelen er jo også dette «seemingly», for maleriene er tilsynelatende effekten av telepatiske beskjeder kunstneren har mottatt fra et tidligere ukjent hjørne av kosmos, på samme måte som de tilsynelatende er planløse og tilfeldige for et utrent øye. De ville overhodet ikke passert som utsmykking på politihuset i Tromsø uten at lokalavisen der oppe kjente lukten av blod, for å si det sånn.

Men et permanent visuelt overstimulert beist som meg oppfatter det jo helt omvendt; som ganske strikte og kalkulerte komposisjoner, i opposisjon mot de til dels drastiske valgene som er tatt underveis. For eksempel dette med at maleriet noen ganger forlater sitt lerret og krabber ut på veggen. Når slike ting skjer er det vanligvis underkastet et kaos i større skala, og det er nesten alltid en sint ung mann under 30 med taggerbakgrunn som tar til det grepet.

Anne Siv Falkenberg Pedersens agenda kan se ut til å være en annen (så er hun heller ikke en sint ung mann). For selv om disse arbeidene – som paradoksalt nok er svært forskjellige fra hverandre – genererer en dynamikk og et energinivå som overhodet ikke lar seg bortforklare, er det ikke snakk om et veldig voldsomt brudd med konvensjonene.

Det er likevel noe som ser ut til å springe ut fra et ikke-sted her. Så da må det være at det løper ut fra en form for indre kraft, og det virker ikke som frustrasjon er en motiverende faktor. Tvert imot, fargeskalaen hinter mer til ekstase.

Og det er altså noe jeg gjenkjenner. Noe som bestandig har vært til stede, bare at jeg ikke har reflektert over det, og som jeg nå lurer på om kan være brukbart som en nøkkel for å skjønne hva det å male faktisk dreier seg om.

Det handler om en svært direkte form for abstraksjon som aldri helt lar seg beskrive med ord. De som driver med det er også som oftest, typisk nok, en tanke stille og tilbaketrukkne i sitt vesen. Det ser bestandig ut til å ligge en livsavgjørende investering i det, og det er nærliggende å tenke på det som en helt nødvendig form for meditativ praksis.

Til enhver tid er det noen av disse til stede på kunsthøgskolene. De jobber hele tida, har vondt for å si noe om det de driver med, og har forflyttet seg fint lite fra utgangspunktet etter endt utdanning, hvoretter man bare unntaksvis hører om dem. I tider der prefiksene hyppig avløser hverandre foran termen «konseptualisme» vil jo disse kunstnerne være lite brukbare å namedroppe i en dagsaktuell kunstdiskusjon. For det de lager er omtrent like konseptuelt som at temperaturen i vannet forandrer seg med årstidene.

Det befinner seg ganske enkelt et annet sted, med hva man får anta er helt andre ambisjoner. Selv var jeg så heldig at jeg gikk på kunstakademiet i en periode da det gikk ganske mange av disse kunstnerne der. Og like fullt har det altså tatt meg 25 år å se sammenhengen.

Den gangen var det en jyping av mer teoretisk orientering som foraktfullt uttalte om disse kunstnernes arbeider at «det må jo være veldig deilig å bare stå der å male uten å tenke». Et kvart århundre senere er det nettopp disse malerne jeg ser på som mine virkelige helter.

Fordi selv om noen av dem holder så lav profil at de i lange perioder faller helt ut av radaren, kan du ta gift på at de på ingen måte har sluttet med det de driver med. De er ganske enkelt malere i første rekke, og mennesker i andre.

Til felles har de en sterkt personlig kolorisme, et materialfokusert abstrakt formspråk, en skepsis mot å definere sitt arbeid i ord, og en karriere som foregår langt på sidelinjen av den samtidige historieskrivingen. CV-en er gjerne fulltegnet med avsidesliggende kunstforeninger, rammebutikker, hotellfoajeer og kaffebarer. Det er ikke uvanlig at utstillingsfrekvensen er vanvittig intens, men du leser så å si aldri om dem i fagtidsskriftene og de aller fleste har du aldri hørt om.

Anne Siv Falkenberg Pedersen skiller seg ut litt der – det er ikke ofte jeg graver frem en kunstners CV når jeg skriver disse tekstene, men jeg gjorde det nå for å se om det jeg sier stemmer. Det gjør det jo ikke helt – den inneholder blant annet utstillinger i Barcelona, Shanghai og Svalbard, og det er jo et klart avvik.

Men i all vesentlighet oppfyller Pedersens arbeid kriteriene, og effekten er jo uansett den samme. Det er den typen maleri. Den turbulente graden av desorientert vektløshet som får deg til å tvile på om bildene ser like forundret tilbake på deg, der du står midt i rommet og føler deg utsatt for noe usynlig.

Jeg vet instinktivt at hennes verker egentlig kommer fra et veldig definert sted, og at det har en funksjon. Jeg mener, dette er jo ikke den type malere som plutselig begynner med noe annet bare fordi en eller annen løk mener det er på tide å legge maleriet dødt igjen.

Så ligger det selvsagt ingen naturlige referansepunkter noe sted heller, men spiller man John Coltranes «A Love Supreme» på veldig høyt volum kommer man ganske nært det som foregår her. Man rammes ganske enkelt av noe større.

Skal jeg være helt dønn oppriktig følte jeg meg som en attraktiv kvinne hele tida jeg var i galleriet, men jeg prøver å ikke tenke for mye på det i ettertid.

kunst@klassekampen.no